

Nr. 91.

Brasovu,

12. Noembre

1855.

Gazeta ese de döe ori, adeca: Mercurea si Sambata, Föie'a odata pe septemana, adeca: Mercurea. Pretiilor este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a. 5 f. m. c. inaintru Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anu intregu 14 f. Se prenumera la tote poste c. r., cum si la toti cunoscuti nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

GAZETA TRANSSELVANEE.

Partea oficiosa.

Denumiri alese.

Cu emisulu c. r. ministeriu de interne din 12. Noembre a.c. Nr. 11,321, la propunerea presidiului c. r. comisiuni tierane de desgreunarea pamentului, sau denumitul de comisari si conducatori ai comisiunilor, cercuale desgreunator ce se voru redica aci in tiéra urmatorii barbati alesi: Presiedintele de cercu in M. Solymos Josefu Dindar, conducatorul despartiementului ratiocinului de contributiune in Sibiuu Josef Brencze anu, comisarii de prefecture Ant. Stoica, Gottfried Mai, Carl Bachner, Carl Topler; adjunctii cercuali Johann Obengrubler, Anton Lepier, Josef Liszkay, Georg Bardosi, Spiridon Fatti, Georg de Pogany, Wenzel Novak, concipistulu de locutinintia Josef Kent, concipistulu comisiunei tierene de desgreunarea pamentului Hugo Hubrich si secretariulu prefectoral Martin Kail.

angaria sa, si asia spendă pentru necesitatile sale, la densi nu se face sceptie cu scoterea angarielor trimestrale, si suma la fondulu vedovelor preotese conferinda, se detrage din competitia fiacarui pretu prinosiculu perceptorale, si se tramite la episcopia, si luandusi angariele, ambla contenti, si comparandusi ce voiescu se re'ntoreu viosi la vatrele sale, fora de confusiune si intristare; inse uitate si colo. — —

— Copilasiulu imi cere vestimente si bani de costu, nu iamu datu, ca n'amu avutu de unde; astadi era amu venit u dupa angaria, mai platindu la carausiulu de deunadi, si amu intielesu ca Dn. protopopu eri scotiudu angariele sau dusu cu ele catra casa, acumá éra n'amu bani semi inpliescu nezesitatile, me re'ntoreu acasa unde me astépta alti trei copilasi cu maica loru, se le ducu vestimente, inse nice sare nu leam pututu cumpara; daca voi merge acasa voi plati la expresu si din angariala de 85 fr. vv., voi remané fora vr'o 20 fr. 50 cr., si era voi mai plati unu carausiu pentru copilasiulu dela scóla de aici, ca selu potu asiedia la cuarteriulu de earna, apoi nu ve prinda mirarea ca amblamu asia superati cautandu tóte stradele si tóte cuartirele, remaneti sanetosi!

— Astadi e pe aici asia imi dice unu apotecariu, unu procesu, de cari nai mai auditu, asculta: o dama onesta, réscindu dela o fetisiora a sa, cam de . . . ani de etate, ca atare inelu de auru cu — f. mc. cumparatu, laru si luatu dela densa cutare Zigana, si nu ar voi alu re'nturna; au grabitu la forulu competitie si au cerutu a se cita de facia Zigana, care veni si alaltaeri inainte ofcialilor au marturisitu. — —

— — — Vomu vedé, da noi avemu placere a posti ca Zigane de acele stricatore de tinerime se se judece cu asprime mare; ca poti socoti cumplirea de aci urmatore; sermani parinti! mai bine ar si se nu siti auditu — — — Invetiati a rebda, daca n'ati sciutu strigónele de Zigane a le departa dela casa vóstra.

Numai spune Domnule! ca esintia dulce care miai datu, sau prefacutu in fiere amara, si me rode la inima, ayendu si eu o fetitia marisióra; remani cu Ddieu, ca nuti mai vinu curendu la Satumare, ca m'amu saturat de cate amu auditu si vediutu. — Intóre carutia Petre! se mergemu inapoi la Codru, unde nu este asia de infectu aerulu atatu moralu catu materialu; remasu bunu Domnule.

Mergundu catra casa am ajunsu pe dascalulu din G. ducanduse pedestru catra casa, si fiindumi cunoscutu, l'am luatu in carutia tenge mine, intrebandulu despre cursulu scóleloru din partile Satumarelui romanesci, care miau respunsu ca nici o bucuria numi pote face, ca sòrte pucine scóle romanesci sunt organisate, si ca ar debui mainainte D. protopopi, apoi preoti si dascali organisati, mai la urma ar poté veni rendulu si la organisarea scóleloru. Pana candu Domnul nepasarea culturei intr'atata sau incubata in inimile de p'aici, catu ti se rumpe inima vediendu ca unde stau se ne innéce nevoie mai tare, acolo nu suntemu privitori; unde se laudasere de multu cu cultura scóleloru, acolo merge scóla ca raculu, era prin selbele si muntii Ardealului intra cei mai simpli ómeni isbutindu focul culturei, resară scólele, ca buretii dupa ploii calduróse, bine au disu salvatorulu Chrestu, ca celoru dintru intunerecu si diu umbra morti va resari

—0—0—

Partea Neoficiosa.

TRANS SILVANIA.

Dela Satumare, 31. Optobre 1855.

Varietatea lucurilor vediute astadi aici, me face se prindu condeiul la mana, dorindu a ve incunoscinta cate de órece bagatele, da totusi interesante. Era diminétia la 10 óre candu amu esitu la piatia si fiindu astadi Mercuri, tergu de septemana, m'amu miratul de multi mea confluintie, inse m'amu si convinsu cu totulu ca mai multi era vendietori decat cu cumparatori, pe semne lucestulu se cufunda in abisulu din care n'au debuitu se se ivésca spre stricarea multoru usiori la minte; boltele nu sunt pré cercetate, bucatele scadiura forte la pretiu de vr'o 3 septemani, dara vinulu se urca la pretiu cumplit pe di ce merge, socotiti cubululu de vinu, mustu, adeca 10 cupe vieneze cu 6 fl. vv. ce nu sau mai auditu in partiele aceste in secululu curinte; graulu ferdela cu 5 fl. vv., cuceruzulu cu 2 fl. 30 cr., curchiulu (varsu) cu 4—5 f. vv. suta, da rimatorii se scumpescu cu vinulu in tr'o mesura, precum si lardulu (slanina); vitele cornute se mai estinire, da caci nu. —

Multiine de amplioaii gubernementali, da ce e mai raru cingatorile rosietece la preotime, mai multe n'am vediutu in viatia mea pe stradele Satumarelui, si standu pucinelu in discursu cu unu cunoscute, amu intrebatu ce pote insema conflusulu de atata preotime in branata, si rosu si negru, reverenda, si cu palarie inalte, era amiculu meu luandume de mana emi féce semnu se ne retragemu catra catedrala — de unde putem avé prospectu mai bunu, ne asediaramu in usia apotecei, ca intr'unu locu mai naltu, unde amiculu meu miau cuventatul urmatorele:

Vedi, dice, preotii acei ambiatori cu bucuria, aceia sunt preotii din diecesa ungareana, sunt imputerniciti asi scote fiacare dupa placu

lumina mare. —

Monarchi'a austriaca.

TRANSCILVANIA.

Brașov. Reglement de peptre slăjitorii (Dienstboten-Ordnung).

Съ о споменъ къ фацъ къратъ, къ пои Арделеній дн леңеа веке, адекъ пайте de anii 1848/9 ла ашea чeва, адикъ ла впъ реглъмънтъ се ѿ леңе реглъмътъ de репортърile dintrу стъпънши стъпъне, слъдъ ши слъжпиче пеамъ гъндитъ преа падинъ. Ши днtrу adeвъръ, стъпълоръ dedau и фаче лъкъ къ четеле де слъвъ, слъжпиче ши къдъ алдъ петребній ліпгъторі de галере лі се пъреа о преа таре секътъръ ши o nedantepi' neasferitъ, ка съ маі вреа чіева але дікта към съ се борте къ domestічій съ ши ачештія кътръ джинъ, къндъ се маі дпцеленеа de cine, къ „стъпълъ е стъпънъ ши піте фаче оріче ва вреа къ слъвъ сале ка ши асіації къ оклавій лоръ.“ Ачea старе прімітівъ ера къ атълъ маі пъкътъ, къ кътъ адесеера ши грънъдіреа de шербъ ши шербіторі дбръ пікърі дн Европа нз ера атълъ de дплеснітъ ка дн ачестъ църгъзъ, къчъ пе къндъ de екс. пътai дн вецина Галіцій ши дн Бъковіна о слъжіторе de ржндъ, каре авіа штіе а'ші трапе пічбorele пріп касъ, коста челъ пцунъ 6 пътъ ла 8 ф. м. к. пе днпъ, пои пе аічі ле авеатъ къ сімбрій de 8 ши челъ твлтъ 16 ф. м. к. пе впъ анд днтрегъ! Ачеста нз е фавълъ, чи къратълъ адевъръ.

Дн о пропорцівне амъсратъ се пътія ши алдъ domestічій (челедъ пе впгърештъ); престе ачестеа пе маі рѣшпнеа впъ пътъръ дпсемпатъ de персбне, ка каре се дпппора каселе боіерешті ши пегзеторешті din вецина церъ ротъпъескъ, де къндъ дігъпітія днченеа а маі еши чеваш din modъ.

Дпсь стадъ: Че кавъ артіклъ пінъ de слъжпікърі днтр'о газетъ політікъ? Че пе пасъ нбъ, декъ чіева джі дін пътai дн доместікъ, се ѿ къ дпграшъ кътъ о джіпъ de слъжіторе днпрециръ de cine, че аветъ пои съ. пе бъгътъ пасълъ днтрвіле фаміліаре?

Ачесте днтребъчпі потъ фі преа біне днптемеите; къ тóте ачестеа съ стъмъ пътітелъ дрептъ ши съ ле ждекътъ стримътъ.

Маі дн апій трекъді азісітъ днтр'о четате din челе маі лзтінате але Европеі пе впъ преотъ предікъторъ de ренѣме таре къвълтъндъ о бръ днтрегъ пътai деспре даторіцеле стъпълоръ кътръ слъжіторі ши але ачестора кътръ чеіа. La днченптъ днм вені съ крепдъ, къ вецина пеотъ пе маі аввсе альтъ матерій de дндеітъпъ, асвпра къреіа съ пітъ предика къ дествлъ інтересъ; токма ла үртъ дпсь тъ сімдій форте ржнітъ днтръ пъререа mea. Че ві се паре, къ ачелъ преотъ днпъ че пвсе дн фрптеа къвълтъреі сале впъ стіхъ алдъ лві Павелъ Аностолівъ (амъ зітатъ дн каре епістолій), апоі днченптъ а епътъра тійле de реле ши de пепорочіръ, каре вінъ престе соціетата отепескъ пътai din ачea сіпгъръ днпрецираре, къ чеі маі твлдъ бтнені къ стърі, пътърпій de впъ адъпкъ диспредъ пептъръ тутъ че се пътеште слъжіторъ ши слъжіторе, пріп Інгъріле лор кътръ ачестія пътъ темеізълъ ла рѣна фамілійоръ лоръ.

Ведесі коло, зічеа ачелъ преотъ, пе ачеі капі de фамілій (тадъ ши мате), карій алдъ пърсітъ къ тутълъ пе прпнчій лоръ, арпкъндъ пе ачестія дн брацеле ши дн гріжа-нegrіжъ а шербіторійоръ лоръ; пе зітасі къ лоръ пе ле пасъ пітікъ de піртъріле ши пъраввріле челе спірката, пе каре ле адесеръ ачелъ персбне стрыпне дн каселе ши към копій алдъ дебенітъ днточіна ка слъжіторій; апоі тутъ пърпній се днпплъ de тірапе, към копій лоръ алдъ пътътъ еши атълъ de стрікації ши вльстътамі, към кътаре коніландрій алдъ лоръ алдъ днченптъ а се вешижеі ши а се зіска пе пічбore атълъ de тімпнрій. Кътасі маі de парте, към кътаре ши еар кътаре ши алдъ органікатъ о поштъ формаль пътai din слъжпиче. . . . Ши чіе съ въ пітъ пітъра тутъ ачесте фамілій, каре с'а'ш днвръштъштъ днтре сіне пътъ ла къдіті пътai дн вртаре тінчпніоръ пъртате ши а інтріцелоръ деснте de ши пріп. domestічій. Арпкаді о кътътъръ днкъ ши асвпра челоръ фінде кресккте дн рѣсфьцъ ка ши піште пітъ орбъ, днпресбрате de твлдітія слъжпікърійоръ, пе каре ле талтата ши ле тірпнія, ка ши към с'ар афла дн каса певпілоръ; ведесі къ ачесте дн зімелі востре, ачелъ фінде деліката, каре пе крэзъсеръ пічі одатъ къ днпъ тутъ свішълъ есте ши сковоржшъ, атълъ світ de негіобе, пекъліте ши пептітібосе, днкътъ сінгъре пе се афль дн старе de а'ші ферве тъкар о влчікъ de кафеа. Маі асклатації ши коло ла ваетеле ши діпетеле ачелоръ фінде пъртіге, бічітіе, чомъцітіе, пътai пептъръкъ domna dорміce пътъ ла amézі ши de къ сéra зітасе а фаче врео диспъсечіоне пептъr zioa вртъбріе, пептъръ каре вінъ а Dnei слъжпиче требве съші я трепцеле, съші пефдъ ши сімврія.

Дпсь че ва съ зікъ ачеста? Нз кътва діаі пвсъ дн капі

ка съ пе репедешті тутъ предика попі? Ад нз веzi къ адоп-мітъ чітіндъ дн вецина?

Ертъчпне ізвіте чітіторъ din тóте днеріле пе зіде се чітеште ачестія жэрпаль, къчъ фіндъ търпій din пітіе, тъ лові сомпвлъ кіаръ ши пе тіне ши тъ гръбескъ съ днкъ. Скопвлъ постря а фостъ пътai ка акшт кътръ апрапіереа апвлій поі, къндъ domeстічій се скімбъ дела впъ стъпълъ ла алтвлъ, се те рефлектъшъ ла „Reglement de peptre слъжпітори,“ каре се афль дн пітере ши totbodatъ съді дпсевфльтъ ачea крепінцъ, къ вецина старе а фамілійоръ атърпій дела domeстічій (слъжпітори ши слъжіторе) днtr'пнъ дпадъ твлтъ тай таре декътъ ар крепе чіева пътai ашea пе deасвпра; еаръ апоі штіе віне, къ din фамілій се компліе соціетата, падівпеа, патріа; дн' челе din үртъ къ стъ рѣ отъпілоръ а се вецина кътъ слъвілъ ши слъжпиче овпт престе тутъ реле, чи къ даторінда постря а тутъроръ есте: а пе еілі днtr'пнъ кътъ, ка пе ачестъ класъ de бтнені днкъ съ о кон-дччтъ пе къмлъ торалеі кіаръ дн інтересълъ постря. Рогъвъ дпсь, де къте орі дн and domeстічій поштій тургъ ла врео вісерікъ? — — — Б.

AUSTRIA.

Biena, 15. Ноембр. Өпъ кореспондінте виене зілділій din Песта комплікъ, кътъкъ акшт алдъ ешітъ пе счептъ ши сіфітіріле пітерілоръ деспре пъсъчпне війтбре а Прічіпателоръ. Пътъ акшт с'а'ш днтрвітъ тóте пітеріле пърташе ла кавса оріенталь, дн чеа че прівеште баса, каре е, кътъкъ ресвоівлъ ачеста пе пътai апвлéзъ ши пітічеште тутъ дпфлвіпца ши тутъ про-tekciя din партеа Rscieі асвпра Прічіпателоръ, чи тутъ одатъ с'а'ш дпвоітъ акшт пептъ вецие, ка протекciя rscéoskъ сіптъ пічі о Formъ ши пічі одатъ съ пе маі реставрезе ши съ пе се маі сіфере пічі de кътъ.

Пітеріле апсепе Франца ши Англія, пептвка ачеста съ се пітъ ажкпце маі сігвръ ши маі віне, алдъ фъкътъ дн обіектвлъ ачеста впъ проектъ, ка съ се таіе комплікареа локаль днтре пітереа Rscieі ши Прічіпате; кътъ амъ зічі съ фіе Прічіпателе къ тутълъ ши дн орче прівіпцъ феріте de орче інфлвіпцъ rscéoskъ.

Се скріе totbodatъ, ка дела апсепе а ши сосітъ аічі о по-тъ, дн каре се десфъшпръ пе деплінъ тутъ пропъсъчпне ачеста тіптвітірібе.

Днайніе de тутъ се фіе віне штітвітъ, ка пітеріле европене цінъ, кътъкъ, пътъ къндъ Rscia маі e прівітъ de впій de протек-тіріе къ дпфлвіпцъ дн провіцеле danvbiene, требве ка формареа сімістіателоръ ачелора греко - славо съ се прівёскъ пътai ка о діверсіоне періквлбсъ, каре ар ажкта пътai, ка Rscia съші къ-штіце ipredominirea дн оріентъ, аша днпъ кътъ о аре скріс пе інітъ, пе къндъ тутіе ши сквітіе de орче дпфлвіпцъ а Rscieі, стателе ачеле нордіче danvbiene, адекъ Плателе ротъпнешті, пъ-пътai n'ap фі періквлбсъ, чи ши tend'indе лоръ de a еши ла авто-номіе ши nedenendingt се пітъ да o дірепчпне кіар дн контра плъпнірілоръ rscéoskъ. Се ѿ ворbindъ маі пе'пцелесъ: Пътъ къндъ се маі афль дн Прічіпате rscolatрі ши паплаві днтре чеі маі пітеріпічі къ рѣдіката, съ штіці dnuренілоръ, къ пітіе пе се ва-лпта пептъ ка съ въ фачетъ пітеріпічі, автопомі спре перік-влълъ постря, къчіе воі сіптіе днкъ парте таре rscoskъ, ши пе вомъ въга шерпі дн сіпъ.

Днпѣдацівъ дпстъ къ тоді de тутъ сімпатіеле rscéoskъ ши пріміці проплема de a апъра ши воі чівілісъчпне дн контра варваріствілъ къ поі днпревпъ, атвпчі вомъ крепе, къ въ афладі ведній de автономіа de каре dopiці ши пе каре о кътаді.

De есемпля се лвъ апвлій 1853, дн каре Rscia пе таітъ пе сеатъ пріп інфлвіпца протекciе ei ши алдъ вържтъ армателе піпъ дн Валахія тікъ, фъръ протесте орі опсъчпні din партеа Плателеоръ, пічі тъкар къ пшті de твлеів de чпншюі пе лі се фъкъ demвстъръчпне. Ажкпнъ одатъ дн Валахія тікъ amenin-цъ днпревпареа къ скрій ши твлепегрепі ши аша Нірта ши Австрія e дн періквлъ неконтеніт de a се лпта къ паплавіс-твілъ, каре с'ар лвпі піпъ ла Адріатіка, пе къндъ Тесалія, Епі-рвлъ ши Гречія с'ар сквіа дн капвлъ Тврчіе ши Австрія ар ре-тъніе атълъ de окнать къ паплавіствілъ, дн кътъ n'ap пітіе дн-педека къдереа Константінополеі.

Спре а днкъпніръ даръ пептъ тутъdeаспна ачестеа евеп-твалітъці, апсепе воръ а фаче о стръформаре дн теріторівлъ да-пвіанъ. Франца ши Англія алдъ пропъсъл пегріштъ впъ асемпенеа проектъ ши акшт се факъ пе калеа пегоціаціпілоръ dіпломатісъ деслъчіръ маі deаprоне, къчіе еї акшт пе воръ а маі днделнпга ачестъ днпревпаре, къндъ се прегътенеа еспедігісnea кампаниі дела Днпѣре.

— Ministrії австріачі цінвръ дн 14. Нbre конференцъ дела 12 піпъ ла З бре, ши се афль de фацъ ши Маістатае Са Ам-ператвлъ.

— D. ministrъ de кългъ ши інстръкціоне пъвлікъ, се пері-кітъ ла впъ оків, фіндъ ла вънатъ; къндъ дешертъ адекъ пшкна

Лі сърі о цъндбрікъ din капсь дн окі. Се арътъ о апрінде ре дн окі, днсъ din че дн че лі терце маі спре біне, ші се спре реа зъ къ цъндбріка се ва пътё скоате афаръ фъръ опера- діоне. —

— Пе къндѣ ведемъ, че п'амъ маі възвѣтъ пъпъ актъ, адекъ транспортъ de фънъ дн Прічіпате, чітімъ къ ші din Ун- гарія се скотъ кантітъці днфрікошате de бъката кътъ Пресіа.

Еаръ пріп Неста трекъ дн 14. Ноемврѣ впѣ пзоръ таре de ємігранці колопішти, ка съ се ашезе дн Бънатъ. Еї вінъ къ сакъ ші пакъ къ тотъ фелівлъ de інотрѣтните економічніе че леа зъ автъ дн Боснія, дн патрія пе каре о пъръссскъ. Каръле лоръ сънъ трасе тотъ де къте впѣ калъ, ші къльторескъ фортъ къ ановои.

MORAVIA.

Бріенъ. *Длайтареа јснітіе пе кътъ вупе.* Четатеа Бріенъ есте вна din четъціе тіжлохій але Австріеи, къ каре жърналеле се окъпъ пътіа атзічі, къндѣ пъ преа адъ матеріа de ажъпсъ din къпіталеле челе тарі европене; къ тóте ачестеа дн четъціе тіжлохій днкъ се факъ адесеорі лвкврі, каре терітъ съдъ лвареа юнітъ, съдъ ші лауда пъблікъ члві таре.

De къте орі съ о спънетъ, къ пъпъ днайтъ къ 10—15 anі фінде маі пъръсіте дн прізіца релевібсъ ші торамъ пъ маі ера алтеле дн Европа, ка токта лввъдъчей (чепічій) дела пегдцеторі ші маі вжртосъ чеі дела тесеріеші. Рарі ера прічіпатії ачеіа днсвфлаци de днхвлъ Domnulvі ші неорвід de скърпавлъ лоръ інтересъ, карі съ фіе сілітъ пе лввъдъчей а терце ші еї Dьтінека ла о бісерікъ, а лввъда о ръгъчуне, а чіті о карте вупъ ші фолосітобре. О фрътобсъ довадъ днсъ, къ попоръле панітэзъ дн кълвра чеа адевъратъ есте токта ші четатеа Бріенъ. Аїчі пъпъ наітъ къ 4 anі пъ ера врео школъ формаль пентръ indвстриаші.

Дела 1852/3 съ deckisъ о асеменеа школъ ші аічі; гъцід къ къдѣ школарі? Къ 1278. Ачееаш школъ къпрінзетобре фіреште de кътева деспърдемінте дн an. 1853/4 авѣ 1197, еаръ дн a. k. 1854/5 пътърълъ школарілоръ се свіла 1421, о ціфъ ачеста, каре кореспондіе да пътърълъ стядінглоръ din челе маі ренгмітє впіверсітъці але Европеи. Адевъратъ, къ віеці лввъдъчей de тъкарі, лемпарі, кроіторі, чоботарі, арътарі, кълдърарі, фнпарі, пънгарі, пънпрапі, перпетарі ш. а. ш. а., дн ачеле школе пъ факъ кърсврі de філософії, фрептврі, medіcіnі, теолоziї ші алте олонії, факъ днсъ впѣ кърсѣ фортъ съпътостъ пентръ вітогрълъ лоръ. — (Din рѣпортълъ катеріеі котерчіале дела Бріенъ.)

Лицемпарте. Четатеа Бріенъ какъ адъче къ Брашовълъ дн чеа че прівште ла тіжлохій ші ла попорітіе. Фіреште днсъ къ de екс. пъпврърія чеа гросоланъ ші тотъш скътпъ дела Брашовъ аре съ се асъндѣ адъкнъ de наітіа феаіе пъпврелоръ єшіе din фабрічеле дела Бріенъ. Шчл. шчл.

Tièr'a romanescă si Moldavi'a.

Чесдівнеа топъстірілоръ днкіната.

(Kontinuare din Nr. tr.)

Амъ ажъпсъ актъ ла кесдівнеа че се трътэзъ. Дела 1834 Молдова адъ фостъ маі неконтенітъ окъпать: Ариателе стреіне адъ днповърятъ пе'пчетатъ ачеа церъ непорочітъ. Еа адъ требвітъ съ хръпескъ тіліоне de солдаті; еа с'адъ ріпітъ пентръ а тъл- цътіи череріле протекторілоръ саі а апъръторілоръ еї.

Астъзі, възъндѣ poditóреа інфлінцъ а апъсълъ днпінзінзъсъ асъпра са, пе таріле пътері деклъръндъсъ протектобреле еї, Мол- дова се сілеште а днтра дн віда европенъ. Еа воіеште а се фолосі de таріле пропъшірі каре адъ транспортълъ Европа; еа воіеште съ аїбъ дрътврі, фъптьпі, пъпці, капале, павелс, дрътврі de феръ, ліпії телеграфіческъ; еа воіеште а da впѣ съборъ ко- терілъ съдъ ші а поді дн фолосълъ съдъ ші дн фолосълъ тът- роръ песякате ісвоаре а ле пътжпілъ съдъ: Лі треввіескъ бапі.

Дрентвріле сале асъпра totіme венітврілоръ топъстірещі, афаръ de кондішіле донаторілоръ есте ведератъ. Дакъ кіар пеп- тръ впѣ minatъ, амъ прімі іпотеца de лвкврі апъката а се фаче ші de обічейлъ пътжпілъ дн опънере къ ачестъ дрептъ, поі афлътъ къ дн адевъръ Rscia, — ші съ се іеа біне амінте кіар Rscia, — хотърі къ топъстіріле гречешті воръ пъті пе апъ, пентръ партеа че гъбернълъ аре дрентврі а лва дела еле, о съмъ de 350,000 леі de церъ. Астъ съмъ ла 1831 форма жътъта- та венітврілоръ, саі пе апропе.

Мопъстіріле днсъ п'адъ пъттітъ піткікъ ші консълълъ ръсескъ пе проре ад' омітъ ка маєсрі страшніе съ се іеа асъпра лоръ.

Нътіа дела 1849 днкіче еле пътескъ съма педисемпъ- топе de 12,000 галіні пе анъ.

Ліпредіхръріле впѣ маі пермітъ а се аштедта вна пъчере а кългърілоръ, треівре а се дна о хотържре ші а се афла ші тіжлокъ пентръ а се пъті даторіа дереі de маі тълте тіліоне. Dівацълъ обштескъ din Moldova адъ фіксатъ актъ дн врапітате чіфра събвінциел арвале.

Венітвріле воръ фі днпірітіе дн треі пърці: вна се ва дн Вістієріе, а доза ва серві пентръ днпредінереа топъстірі- лоръ ші а клервлъ лоръ, ші а треіа ва фі лъсатъ дн діспінереа локврілоръ сініе. Астъ хотържре тотъш ласъ тълтъ de допітъ, къчі еа пъ е декътъ впѣ фелів de трансакціе. Треввіа а се тъя ръвлъ din ръдъчіпъ.

Л. С. Пріпвлъ Domnitorіе адъ днпірітъ лвкрабе Dіvaцълъ ші апоі пріп трітіші сеі DD. Negri ші Ралеті адъ съпъсо сан- ціонъріе Dіvaцълъ Константинополе. Нъпъ атвчі гъбернълъ адъ опрітъ пе посесорі а ръснінде къштіріле маі наітъ, де ші тер- мінълъ лоръ ар. soci.

Ар фі фостъ de допітъ, ка гъбернълъ съ фі адъсъ хотържреа ачеста днфатъ дн днпініре сінгъръ дела сіпе, дн пътереа др- птврілоръ чеі dъ регулътврілъ органікъ. Хатішеріфълъ Салта- пілъ Махмұдъ din 1831, къпрінде къ, Прічіпателе се воръ въ- къра de тóто прівілеще впѣ adminіstradії independentе. Регу- лътврілъ органікъ асемене dъ деплінъ пътере Dлоръ пентръ оріче кестіе de adminіstrare лвзптрікъ.

Астъзі дн 18. Октябрѣ адъ врматъ ла Константинополе дн- тъя адъпарате а комісіе, кърі с'адъ днкредінцатъ десбатереа аче- стей кестій.

Din брекаре днпредівраре комісіа адъ фостъ амънатъ пе лвпеа вітобре

Кългърі се жълвескъ пентръ опріреа пъсъ de гъбернъ асъ- пра къштірілоръ, ші ачестъ лвкрабе de преведере еі тъл пътескъ секвестріре ші декларъ къ пічі се воръ днфъцоша ла черчетаре пъпъ къндѣ секвестрілъ пъ ва фі рждикатъ. Трітіші Moldovei пъ се воръ лъса пегрешітъ а фі пътаді къ ворбе, еі воръ фікса кългърілоръ впѣ термінъ de вр'о оптъ зіле, ші къндѣ ачештіа пъ с'ар днфъцоша, еі се воръ днторче дн церъ, вnde хотържреа Dіvaцълъ се ва есеката фъръ маі тълтъ алъ.

Ачестъ тъсъръ de статъ пъ пото адвче пічі о спъпъраре. Dіспінеріле амбасаделоръ съпъ сігъре. Dн. Тъвенел, амбасадо- рълъ Франці адъ рекомандатъ ачестъ трéвъ лві Фаджъ Паша ка пе о кестіе de дрептъ ші de дрентате. Интерпіпілъ Австріеі адъ прімітъ інстрѣкціе дн ачедаіі днделесъ Лордъ Редклифъ се паре а фі indiferentъ днпірі ачеста.

Т. Г. Меледон.

Cronica straina.

ФРАНЦІА. *Паріс.* Мініната еспвдечніе de indвстриі, ла каре лвъ парте тóтъ лвтіа ші каре стете deckisъ dela Mais пъпъ дн лвна къргътобре, ла 15. але ачестеі лвпі фі днкісъ de кътъ днсъш Ліперацълъ Napoleon къ впѣ къвжпілъ фръшосъ ші класікъ дн фелвлъ съз.

Ліпре алтеле zice Napoleon: „De ші ръсвоівлъ кърце, то- тъш Европа вені аічі (ла Паріс, ла Франца), пентръ къ джиса штісъ, къ ачелъ ръсвоів амерінцъ пъті пе ачеіа, карі днлъ про- вокаръ (карі днлъ днчепръ, адікъ ржші къ кълкаре лоръ дн Прічіпате) ші къ се портъ дн інтересълъ, пентръ секвітатеа ші пеатъраре твгъроръ. Во' тоді допіці паче ка ші mine, о паче серіосъ, іште, тръйтобре. Пентръка днсъ ачесаш съ дртезе кържнідъ, Европа требвє съ се dekіаре; пентръкъ днкъ опінішпна пълкъ пъ ва апъса асъпра пъстръ, сътпълъ фортъ, къ лвпеле днпірі 'се воръ прелвпі; днкъ din контръ Европа се ва детерміна ка съ dekіаре, чіне аре дрептъ ші п'лъ аре, къ а- честа се ва фаче впѣ пашъ пътеросъ спре деслагареа кассей; дн челе din вртъ Европа чів'лісътобре тотъдеагна ва ста днвілъ- тобре. Спініді компатріюлъ воштрі, къ Франца пъ зрешті пе nimir.

Дечі днпірі лвпі кътъ е ачеста пентръ дрептъ ші дрепта- те, лвтіа съші dea пе фацъ доріцелे сале пентръ съз днкіп- тра пъстръ фъръ ресервъ; пепъсареа есте впѣ калкълъ ръвъ, еаръ тъчереа е рътъчіре. Днкътъ пентръ поі (пентръ францозі), вомъ авпнта алтеле дн ръсвоів, пе лъпгъ ачеста днсъ вомъ вртъ ші къ лвкъріле, пъчей. Шчл.. Шчл..

Се днделене ші пешикъ, къ къ окасівніа днкідереі пала- таілъ*) de indвстриі пентръ челе маі фрътобсъ ші тіе- тробре прівілеще але артей, indвстриі ші агріклатврі с'ад днпір- цітъ пріп комітетълъ de жъраці о таре тълтіе de medalii, де- коръчніші ші лаудо днскріе. Апъніе ла еспвпъторі австріачі се днпірідіръ: 18. декоръчні de але леіівні de onопе, 3 medalii тарі de аэръ, 16 medalii de аэръ тічі, 200 medalii de пріма

*) Падатъ кътъ впѣ орашъ.

